

Az MNB H-PM-I-B-8/2020. számú határozata a MagNet Magyar Közösségi Bank Zrt.-nél lefolytatott ellenőrzési eljárás intézkedések és bírság alkalmazásával történő lezárásáról

A **MagNet Magyar Közösségi Bank Zrt.-nél** (székhelye: 1062 Budapest, Andrásy út 98.; cégjegyzékszám: 01-10-046111) (**Bank**) hivatalból lefolytatott témavizsgálat megállapításai alapján a Magyar Nemzeti Bank (székhelye: 1054 Budapest, Szabadság tér 9., telephelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39.) (**MNB**) az alábbi

h a t á r o z a t o t

hozza:

I. Az MNB kötelezi a Bankot, hogy – a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan, de legkésőbb a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül

1. alakítson ki olyan eljárást, amely biztosítja, hogy a szűrőrendszer által kiszűrt ügyfél, illetve az ügylet elemzésének és értékelésének folyamata, valamint a végrehajtott intézkedés eredménye és az az alapján hozott döntés utólag rekonstruálható legyen;
2. alakítson ki olyan eljárást, amely biztosítja a mindenkor hatályos pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezések által előírt adatmegőrzési határidőn belül a kijelölt személy felé tett bejelentést igazoló irat, illetve azok másolatának megőrzését;
3. alakítson ki olyan eljárást, amely biztosítja, hogy a pénzmosás megelőzési terület munkájáról készült beszámoló támogatja a vezetői testületek megfelelő döntéshozatalát;
4. alakítson ki olyan eljárást, amely biztosítja a belső kockázatértékelése alapján meghatározott esetekben a pénzeszközök forrására vonatkozó nyilatkozatok és az azt alátámasztó dokumentumok rendelkezésre állását, a pénzeszközök forrására vonatkozó információk dokumentált és visszakereshető módon történő megőrzését, továbbá végezze el ezen információk rendszeres és kockázatalapú ellenőrzését.

II. Az MNB kötelezi a Bankot, hogy – a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan, de legkésőbb a határozat kézhezvételétől számított 60 napon belül

1. vizsgálja felül bejelentési gyakorlatát, továbbá alakítson ki olyan belső szabályrendszert, amely mindenkor biztosítja a bejelentések teljes körű, haladéktalan és konzekvens megtételét, valamint továbbítását a pénzügyi információs egységhez;
2. alakítson ki olyan eljárást és gyakorlatot, amely biztosítja, hogy a pénzügyi információs egység részére küldött bejelentések megfelelnek a mindenkor hatályos pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezések által előírt tartalmi követelményeknek;
3. vizsgálja felül és módosítsa a szűrőrendszerére vonatkozó belső eljárásrendet oly módon, hogy az feleljen meg a pénzmosás és terrorizmus finanszírozása elleni jogszabályi rendelkezések által előírt követelményeknek és tartalmazza a nagy összegű készpénzbefizetések kockázatának csökkentésére bevezetett monitoring szabályokat, továbbá biztosítsa a szűrőrendszerére vonatkozó belső eljárásrend, a belső kockázatértékelése, illetve a pénzmosási megelőzési szabályzata közötti összhangot.

III. Az MNB kötelezi a Bankot, hogy – a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan, de legkésőbb a határozat kézhezvételétől számított 90 napon belül

1. alakítson ki olyan eljárást, amely biztosítja a vezetői jóváhagyáshoz kötött ügyleti megbízások esetében a belső szabályzatban meghatározott vezető dokumentált formában történő döntését;
2. alakítson ki olyan vezetői ellenőrzési rendszert, amely alkalmas a szűrést végző alkalmazottak munkájának minőségi ellenőrzésére a bejelentési kötelezettségük teljesítése érdekében, biztosítsa a bejelentésre kötelezett alkalmazottai pénzmosás megelőzési szakmai képzését a bejelentési kötelezettségük teljesítése tárgyában, továbbá a belső ellenőrzési terület végezzen rendszeres, a belső

kockázatértékelésen alapuló, mind a témaválasztás, mind a mintavétel tekintetében kockázatalapú vizsgálatokat.

IV. Az MNB kötelezi a Bankot, hogy – a jogszabályi előírásoknak való megfelelés érdekében – tevékenysége végzése során folyamatosan, de legkésőbb 2020. október 1. napjáig alakítson ki olyan automatikus szűrő-rendszert, amely biztosítja a belső kockázatértékeléshez kapcsolódó kockázatcsökkentő intézkedések végrehajtását.

V. Az MNB rendkívüli adatszolgáltatás keretében kötelezi a Bankot, hogy a jelen határozat kézhezvételét követő **130 napon belül** küldje meg az MNB részére a jelen határozat rendelkező részének I-IV. pontjában foglaltak teljes körű ellenőrzését és a nevezett pontokban írt kötelezések megfelelő végrehajtását igazoló – az igazgatóság által megtárgyalt és a felügyelőbizottság által jóváhagyott – belső ellenőri jelentéseket, valamint az azok alapjául szolgáló dokumentumokat.

VI. Az MNB a Bankot

1. a jelen határozat indokolásának I. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 15.000.000 Ft, azaz tizenötmillió forint,
2. a jelen határozat indokolásának II. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 7.500.000 Ft, azaz hétmillió-ötszáz ezer forint,
3. a jelen határozat indokolásának III. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 5.700.000 Ft, azaz ötmillió-hétszáz ezer forint,
4. a jelen határozat indokolásának IV. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 5.000.000 Ft, azaz ötmillió forint,
5. a jelen határozat indokolásának V. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 5.000.000 Ft, azaz ötmillió forint,
6. a jelen határozat indokolásának VI. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 5.000.000 Ft, azaz ötmillió forint,
7. a jelen határozat indokolásának VII. pontjában hivatkozott jogszabálysértés miatt 5.000.000 Ft, azaz ötmillió forint,

mindösszesen **48.200.000 Ft**, azaz **negyvennyolcmillió-kettőszáz ezer forint** összegű felügyeleti bírság megfizetésére kötelezi.

A Bank köteles a jelen határozat rendelkező részét haladéktalanul a honlapján közzétenni.

Az ellenőrzési eljárás során eljárási költség nem merült fel.

(...)

I n d o k o l á s

Az MNB a Bank pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési tevékenységével kapcsolatban több esetben tárt fel hiányosságot:

I. Az MNB hiányosságokat tárt fel a Banknál annak bejelentési gyakorlatával kapcsolatban. A szolgáltató pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás megelőzési tevékenységi körében legfontosabb kötelezettsége, hogy pénzmosásra, terrorizmus finanszírozására, vagy dolog büntetendő cselekményből való származására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén haladéktalanul bejelentést tegyen a pénzügyi információs egység felé. Amennyiben a szolgáltató helytelen gyakorlatot alakít ki és emiatt a bejelentések haladéktalan megtétele elmarad vagy adott esetben a szolgáltató nem tesz ismételt bejelentést, akkor az illetékes hatóság nem értesül megfelelő időben a pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás gyanús tranzakciókról, ezáltal veszélyeztetve a hatóság hatékony fellépését az ilyen esetekkel szemben. Fentiek miatt elengedhetetlen és ezért kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy a törvény által előírt haladéktalanság követelménye minden esetben érvényesüljön.

- II. A Bank bejelentések tartalmi követelményeire vonatkozó gyakorlata sem felelt meg a hatályos jogszabályoknak, holott a szolgáltató köteles a bejelentés alapjául szolgáló valamennyi adatot, tény, körülményt részletesen ismertetni a pénzügyi információs egységgel, hiszen ezen információk teljes körű rendelkezésre állása nélkül a pénzügyi információs egység nem képes hatékonyan elvégezni elemző-értékelő tevékenységét, amely gátolhatja a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelmet, valamint a bűncselekmények megelőzését, felderítését. A bejelentések pénzügyi információs egységhez történő továbbítása során helytelen gyakorlat az, ha a szolgáltató tényleges ügyletek és az azokkal kapcsolatos teljesítési körülmények megjelenítése nélkül csak időszakos forgalmi adatokat továbbít a pénzügyi információs egység részére és ezen hatóságtól várja el, hogy feltárja a beküldött forgalomban szereplő ügyletek közül melyek feleltek meg annak a körülménynek, amely a megküldött bejelentésben szerepel.
- III. Az MNB hiányosságokat tárt fel a Banknál annak szűrési eredményeinek dokumentálásának gyakorlatával kapcsolatban. A pénzmosási törvény értelmében a szolgáltatók kötelesek a kiszűrt ügyfelet, illetve az ügylet elemzésének és értékelésének folyamatát, valamint a végrehajtott intézkedés eredményét és az az alapján hozott döntést úgy dokumentálni, hogy az utólag rekonstruálható legyen. A szűrőrendszer által generált riasztás keletkezése dátumának és a riasztás elbírálása dátumának dokumentálása alapvető jelentőséggel bír, hiszen e nélkül sérülhet a szűrési riasztások határidőben történő feldolgozása, amelyhez az MNB normatív módon szűk határidőt rendelt, mivel kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy a riasztások minél hamarabb feldolgozásra kerüljenek azért, hogy a szolgáltató képes legyen felismerni és kellő módon kezelni a később nehezen reparálható pénzmosási és terrorizmus finanszírozási kockázatokat. A tranzakciós monitoring tevékenység a pénzmosási kockázatok megállapítása szempontjából alapvető fontosságúnak minősül, tekintettel arra, hogy a szűrőrendszer által észlelt riasztások esetleges bejelentési kötelezettséget vonhatnak maguk után. Amennyiben a szolgáltató nem időben dolgozza fel a szűrőrendszer által generált riasztásokat, úgy a bejelentések során sérülhet a haladéktalanság követelménye.
- IV. A Bank belső kockázatértékelése sem felelt meg a hatályos jogszabályoknak, ugyanakkor a pénzmosási törvény értelmében a szolgáltatók kötelesek felderíteni, hogy az üzleti kapcsolat létesítése vagy ügyleti megbízás teljesítése következtében milyen pénzmosási kockázatnak vannak kitéve és milyen kockázatok fenyegetik őket. Ha a szolgáltató belső kockázatértékelése nem tartalmazza az általa azonosított kockázatokat, nem lesz képes a hatályos jogszabályokban előírt eljárások alkalmazására és amennyiben a szolgáltató nem megfelelően alakítja ki ezen eljárásokat, egy olyan fokozott kockázatú ügyfélkört téveszt szem elől, amelynek figyelemmel kísérése alapvető fontosságú a szolgáltató pénzmosás és terrorizmusfinanszírozási megelőzési tevékenységének keretein belül.
- V. Az MNB hiányosságokat tapasztalt a Bank belső szabályzatában meghatározott vezetőjének döntését igénylő –jogszabály által kötelezővé tett – esetkörben. Az eseti ügyfelek ötvenmillió forintot elérő vagy meghaladó készpénzes tranzakciói egyértelmű pénzmosási kockázatot hordoznak magukban, ezért elengedhetetlen, hogy minden ilyen esetben a szolgáltató az ügyleti megbízás teljesítését a kockázatok megfelelő értékelését követően, dokumentált formában történő vezetői jóváhagyástól tegye függővé. Az intézkedés elsődleges célja, hogy a szolgáltató képes legyen annak a megelőzésére, hogy bűncselekményből származó ügyletek végrehajtásában kelljen közreműködni. Dokumentáció hiányában a preventív kontroll megléte nem ellenőrizhető.
- VI. Az MNB hiányosságokat tárt fel a Banknál annak felügyeleti adatszolgáltatásával kapcsolatban. Az adatszolgáltatás minősége érdemben képes befolyásolni a szolgáltató feletti felügyelet minőségét, hiszen az adatszolgáltatás elemzése nagymértékben hozzájárul az MNB kockázatértékelésének és vizsgálati megközelítésének meghatározásához és ezáltal a célirányos felügyelés biztosításához. Fontos ezért, hogy a szolgáltató belső kontrollok révén biztosítsa adatszolgáltatása MNB által elvárt minőségét.
- VII. A Bank bejelentések dokumentálásának gyakorlata sem felelt meg a hatályos jogszabályoknak, tekintettel arra, hogy a kijelölt személy felé tett bejelentést igazoló iratot, illetve azok másolatát dokumentáltan nem őrizte meg, holott a pénzmosási törvény kötelezi a szolgáltatót ezen dokumentumok nyolc évig történő megőrzésére. A megőrzési kötelezettség azért bír alapvető fontossággal, mert utóbb ezáltal bizonyítható, hogy a szolgáltató bejelentésre kötelezett

alkalmazottai által észlelt pénzmosás gyanús adat, tény, vagy körülmény továbbítása a kijelölt személy felé valóban megvalósult-e.

VIII. Az MNB hiányosságokat tapasztalt a Bank pénzeszközök forrására vonatkozó információk beszerzésének gyakorlatával kapcsolatban, mivel a méretéhez, kockázataihoz képest nem megfelelően, nem egységesen alakította ki a pénzeszközök forrására vonatkozó információk beszerzésének gyakorlatát. A magas kockázatú, jelentős készpénztranzakciók során kiemelt jelentősége van annak, hogy a hatályos jogszabályok alapján beszerzett pénzeszköz forrására vonatkozó információk összhangban legyenek az ügyfélről rendelkezésre álló adatokkal. A pénzeszközök forrására vonatkozó információ megléte nélkül sérül az üzleti kapcsolat folyamatos figyelemmel kísérésének követelménye, amely követelményhez kapcsolódik az üzleti kapcsolat fennállása folyamán teljesített ügyletek elemzése is és csupán ezek együttes megléte esetén állapítható meg, hogy az adott ügylet összhangban áll-e a szolgáltatónak az ügyfélről a jogszabályok alapján rendelkezésére álló adataival.

IX. Az MNB hiányosságokat tapasztalt a Banknál a belső védelmi vonalainak működésével kapcsolatban. A belső védelmi vonalak egyik legfontosabb célja, hogy a kockázatcsökkentő intézkedés végrehajtása ne egyetlen védelmi vonal tevékenységétől legyen függő. A további védelmi vonalak képesek legyenek biztosítani azt, hogy a korábbi védelmi vonalak nem megfelelő vagy elmaradt intézkedései kijavításra vagy pótlásra kerüljenek. Különösen fontos ennek az elvnek az érvényre juttatása a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás szempontjából gyanús ügyletek beazonosítása során. A belső védelmi vonalak kiemelten fontos szerepet töltenek be a szolgáltató biztonságos és jogszerű működését garantáló védelmi hálóban. A védelmi vonalak működési hiányossága esetén a szolgáltatónál nem megfelelően biztosított, hogy az esetleges jogsértéseket és mulasztásokat felismerje és kiküszöbölje.

(...)

Budapest, 2020. június 10.

A Magyar Nemzeti Bank nevében eljáró

Dr. Kandrács Csaba s.k.,
Pénzügyi szervezetek felügyeletéért és fogyasztóvédelemért
felelős alelnök

ELEKTRONIKUSAN ALÁÍRT IRAT